

02.08.2024 Tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Vergi Kanunlarındaki değişikliklerden dolayı**MATRAH VERGİ HUKUKU KONU ANLATIMI 10.BASKI GÜNCELLEME EKİ**

2.8.2024 tarihinde Vergi Kanunlarında çok sayıda değişiklik olsa da bunlardan sadece 3-4 tanesi İdari Hakimlik Sınavı, HMGS ve İYÖS'e yönelik değişiklikler olup 2 tanesi de hayati derecede önemlidir. Bunları numaralandırarak özetleyeceğiz ve bu numaralara atf yaparak MATRAH Vergi Hukuku KONU ANLATIMI kitabında düzeltmen veya eklemen yerleri göstereceğiz.

1. İlk ÖNEMLİ değişiklik: Artık VERGİ ASLI (ve resim aslı, harç aslı) hem tarhiyat öncesi uzlaşma hem tarhiyat sonrası uzlaşma KAPSAMINDAN **ÇIKARILDI**. Vergi aslı uzlaşma kapsamından çıkarılınca buna bağlı bazı hükümler de kaldırıldı. Örneğin: *“Uzlaşma konusu verginin matrah farkları itibariyle bölünebildiği durumlarda uzlaşma sadece toplam matrah farkının bu bölümüne isabet eden vergi kısmı için de yapılabilir.”* hükmü; *“Uzlaşmanın vaki olması halinde mükellef, üzerinde uzlaşılan vergi ve cezaya (bunlardan birisi üzerinde uzlaşılmış olsa dahi her ikisine); adına sadece ceza kesilmiş bulunan, üzerinde uzlaşılan işbu cezaya karşı dava açamaz.”* hükmü ve *“Uzlaşılan vergi miktarı üzerinden, bu Kanunun 112’nci maddesine göre gecikme faizi hesaplanır.”* hükmü de **KALDIRILDI**.

BU DEĞİŞİKLİKTEN DOLAYI MATRAH KONU ANLATIMI KİTABINDA YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLER ŞU ŞEKİLDE:

- SAYFA 73: (d) numaralı paragraf silinecek.
- SAYFA 73: Tablo-13’teki “2.Uzlaşma Halinde” başlıklı satırdaki 1. ve 3. Sütündeki kutuda yazan ibareler silinecek.
- SAYFA 75: Tablo-14’deki “Uzlaşılan Vergiler İçin” sütunu olduğu gibi silinecek.
- SAYFA 89: Kutular dışındaki 2.paragrafın son cümlesinde yazan *“Uzlaşılan vergi miktarı üzerinden gecikme faizi hesaplanır.”* cümlesi silinecek.
- SAYFA 90: İki kutu arasındaki *“Uzlaşma konusu verginin matrah farkları itibariyle bölünebildiği durumlarda uzlaşma sadece toplam matrah farkının bu bölümüne isabet eden vergi kısmı için de yapılabilir.”* cümlesi silinecek.
- SAYFA 93: Örnek kutusunun altındaki *“Uzlaşmanın vaki olması halinde mükellef, üzerinde uzlaşılan vergi ve cezaya (bunlardan birisi üzerinde uzlaşılmış olsa dahi her ikisine); adına sadece ceza kesilmiş bulunan, üzerinde uzlaşılan işbu cezaya karşı dava açamaz.”* cümlesi silinecek.
- SAYFA 94: Son paragraftaki “harçlar” ibaresi “harçlara ilişkin cezalar” olarak değişecek. (**DİKKAT:** *Bu değişiklikteki “...ilişkin cezalar” ibaresi “harçlar” kelimesinden önce yazan “vergi, resim” ibarelerini de kapsamaktadır.*)
- SAYFA 89 İLA 95: Bu sayfalar arasında UZLAŞMA konusu ele alınmıştı. Vergi aslı uzlaşma kapsamına çıkarıldığından bu sayfalarda geçen tüm *“verginin”, “tarh edilecek vergi”, “verginin tarhından”, “vergi ve”, “vergi veya”, “tarh edilen vergiye veya”* ibarelerini silelim. Aynı şekilde Tablo-17’deki tüm *“tarhiyatın ve”, “vergi ve”, “tarh edilen vergiler ve”* ibarelerini silip “TALEP KONUSU OLAMAYACAKLAR” satırında her iki sütuna “-Her türlü VERGİ ASLI” ibaresini ekleyelim.

2. İkinci ÖNEMLİ değişiklik: Cezada indirim uygulamasında “UZLAŞMA ÜZERİNE CEZADA İNDİRİM” ile ilgili hüküm olan *“Uzlaşmanın vaki olması durumunda, üzerinde uzlaşılan vergiyi veya vergi farkını ve vergi cezalarının %75’ini, bu Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan ödeme süreleri içinde öderse üzerinde uzlaşılan cezanın %25’i, indirilir.”* hükmü **KALDIRILDI**.

BU DEĞİŞİKLİKTEN DOLAYI MATRAH KONU ANLATIMI KİTABINDA YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLER ŞU ŞEKİLDE:

- SAYFA 87: Kutunun üstünde yazan *“2. Uzlaşmanın vaki olması üzerine cezada indirimden yararlanma”* cümlesi silinecek. (Artık cezada indirim tek şekilde mümkün: Süresinde ve usulünde idareye yapılacak başvuru ile) Bu yüzden aynı sayfadaki 2.ÜNLEM İŞARETLİ kutu da tamamen silinecek.
- SAYFA 88: Tablo-16’daki “Uzlaşma Üzerine Cezada İndirim Uygulaması ve İndirim Oranı” başlıklı teorik ve örnek uygulamayı gösteren 2 NUMARALI SATIRLAR tamamen silinecek.
- SAYFA 94: Sayfadaki ÜNLEM İŞARETLİ kutu ve ÖRNEK kutusu tamamen silinecek.
- SAYFA 132: Sayfadaki son paragrafın 2.cümlesi silinecek.
- SAYFA 134: Tablo-28’de “Uzlaşmanın vaki olması...” şeklinde başlayan 7.satır tamamen silinecek.

3. Üçüncü değişiklik: Bu değişiklikten ziyade bir ekleme. Vergi ziyai cezasını düzenleyen 344. maddeye şu cümle **EKLENMİŞTİR:** “Vergi kanunlarına göre mükellefiyet tesis ettirilmesi gerektiği halde bu zorunluluğa uyulmaksızın vergi dairesinin ittlai dışında ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi durumunda, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre kesilecek vergi ziyai cezası yüzde elli artırılarak uygulanır. Aynı vergi türü ve dönemine ilişkin daha sonra yapılacak tarhizatlar nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezalarına da aynı artırım hükmü tatbik edilir.” Bu değişiklik ile **mükellefiyet tesis ettirmeden yapılan işlerden dolayı vergi kaybına sebebiyet verilmesi halinde kesilecek olan vergi ziyai cezasının %50 oranında arttırılarak (1,5 kat) kesilmesi** öngörülmüştür.

BU DEĞİŞİKLİKTEN DOLAYI MATRAH KONU ANLATIMI KİTABINDA YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLER ŞU ŞEKİLDE:

- **SAYFA 132:** Yukarıda tırnak içinde italik bir şekilde yazan ibareyi bu sayfanın son paragrafından hemen sonra ekleyebilirsiniz.

4. Sınava yönelik mahiyetteki son değişiklik ve ekleme: Kanunda yazan belirli bir tutarın üzerindeki ödeme ve tahsilatların banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince YAPILMAMASI halinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının oranı işleme konu tutarın (%5’i iken) **% 10’u** olarak **ARTIRILMIŞTIR**. Ayrıca bu cezanın sadece mükelleflere değil **mükellef olmayanlara da kesilebilmesi** öngörülmüştür. Ancak ödemeyi yapan açısından **5 İŞ GÜNÜ** içinde kendiliğinden idareye bildirilmesi halinde ödemeyi yapana bu özel usulsüzlük cezasının kesilmeyeceği düzenlenmiştir.

BU DEĞİŞİKLİKTEN DOLAYI MATRAH KONU ANLATIMI KİTABINDA YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLER ŞU ŞEKİLDE:

- **SAYFA 138:** “9” numaralı maddede yer alan “%5’i” ibaresini “%10’u” olarak değiştirilim ve aynı cümlenin sonuna şu cümleyi ekleyelim: “Tevsik zorunluluğuna aykırı bir şekilde ödeme yapanların, durumu ödemeyi takip eden beş iş günü içerisinde kendiliğinden idareye bildirmesi halinde, ödemede bulunan adına bu özel usulsüzlük cezası kesilmez.”

5. Bu değişiklikler söz konusu kanun ile yapılan değişiklikler olmayıp oranlar ile ilgili bir değişiklik:

Aylık % 3,5 olarak uygulanan 21.05.2024 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararı ile **GECİKME FAİZİ, GECİKME ZAMMI, PİŞMANLIK ZAMMI ve İZAH ZAMMI** oranları **aylık %4,5** olmuştur. (MATRAH KONU Kitabı SAYFA 159)

Tahsilat Genel Tebliği (Seri: C Sıra No: 8) ile yıllık %36 olarak uygulanan **TECİL FAİZİ** oranı 21.05.2024 tarihinden geçerli olmak üzere **yıllık %48** olarak yeniden belirlenmiştir. (MATRAH KONU Kitabı SAYFA 163)

BURADAN SONRASI SADECE MATRAH VERGİ HUKUKU KİTABININ 2023 BASKISINI KULLANAN ARKADAŞLAR İÇİNDİR:

MATRAH Vergi Hukuku KONU ANLATIMI Kitabının 9.baskısına (yani 2023 baskısına) sahip olan arkadaşlar kitabı kullanmaya devam edip edemeyeceğini sürekli sormaktadır. Bireysel olarak verdiğim cevaplarda söylediğim gibi “2024 DEĞİŞİKLİKLERİ” eklemeleri halinde kullanabilirler.

Esasen MATRAH Vergi Hukuku KONU Kitabında, 2024 yılı baskısı ile 2023 baskısı arasında önemli farklar var. Mesela, 2023 baskısında var olan çıkmış soruları çıkartmamıza rağmen kitabın sayfa sayısı değişmedi, çünkü YENİ BİLGİLER içeren tablo, bölüm, paragraf veya cümleler eklendi (özellikle Türk Vergi Sistemi bölümüne). Yeni yapılan bu eklemelerin nereye, ne şekilde yapıldığını tespit etmem ve bir araya getirmem zor ama 2023 baskıdan 2024 baskıya geçerken en önemli KANUNİ değişiklik KDV BEYAN DÖNEMLERİNDE yapılan DEĞİŞİKLİKTİ.

Elinde 2023 baskı MATRAH KONU kitabı olan arkadaşlar için en azından bu hususu belirtelim. (Bu değişiklik ve yeni eklenen tablo, bölüm, paragraf veya cümleler 2024 baskı MATRAH KONU kitabında mevcut arkadaşlar.)

KDV Kanunu’na göre **beyanname, kural olarak vergilendirme dönemini takip eden ayın 24. günü akşamına kadar** beyan edilir. Bu hüküm varlığını devam ettirmek beraber “VERGİ KESİNTİSİ YAPANLAR İÇİN” KDV beyan dönemi DEĞİŞMİŞTİR: “Vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar ise Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takip eden ayın 21. günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlüdürler.”

1 EYLÜL 2024 TARİHİNDE YÜRÜRLÜĞE GİREN DEĞİŞİKLİK

- ✓ 03.07.2024 tarihinde yayımlanan **161 sayılı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi** ile Hazine ve Maliye Bakanlığı taşra teşkilatı olan Defterdarlıklar ile Gelir İdaresi Başkanlığı'nın taşra teşkilatı olan Vergi Dairesi Başkanlıkları 1 Eylül 2024 tarihinde yürürlüğe girmek üzere tek çatı altında toplandı. **Yani Vergi Dairesi Başkanlıkları kaldırılmış, 81 ilde Gelir İdaresi Başkanlığı'na doğrudan bağlı Defterdarlıklar kurulmuştur.**
- ✓ 26 Temmuz 2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7521 sayılı Kanun m.17 ile 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun m.33'de şu şekilde değişiklik yapılmıştır: **"defterdara, defterdarlığa, vergi dairesi başkanı ve vergi dairesi başkanlığına yapılmış atıflar ilgisine göre Gelir İdaresi Başkanlığına bağlı defterdara ve defterdarlığa; ... yapılmış sayılır."**

ÖZETLE, vergi dairesi başkanlığı gördüğümüz yere defterdarlık; vergi dairesi başkanı gördüğümüz yere defterdar yazacağız.

BU DEĞİŞİKLİKTEN DOLAYI MATRAH KONU ANLATIMI KİTABINDA YAPILACAK DEĞİŞİKLİKLER ŞU ŞEKİLDE:

- **SAYFA 38: Son paragrafta yer alan "vergi dairesi başkanlıkları; vergi dairesi başkanlığı bulunmayan yerlerde ise" ibaresini silelim.**
- **SAYFA 51: Son paragrafta yer alan "ilgisine göre vergi dairesi başkanı veya" ibaresini silelim.**
- **SAYFA 85: "D.Düzeltilme-Şikayet" başlıklı bölümün ilk paragrafında yer "Vergi dairesi başkanlıklarında vergi dairesi başkanı da bu yetkiye sahiptir." ibaresini silelim.**
- **SAYFA 146: Ünlem işaretli kutudan sonraki ilk paragrafta yazan "vergi dairesi başkanı veya" ibarelerini silelim.**
- **SAYFA 156: İlk ünlem işaretli kutuda yazan "Vergi dairesi başkanlığının olduğu yerlerde, vergi dairesi başkanı" ibaresini "Defterdarlıkların olduğu yerde, defterdar" şeklinde değiştirelim. Aynı kutuda yazan "vergi dairesi başkanlığının olmadığı yerlerde" ibaresini "Defterdarlığın olmadığı yerlerde" şeklinde değiştirelim.**
- **SAYFA 157: İkinci paragrafı şu şekilde sadeleştirerek değiştirelim: "İhtiyati tahakkuk kararı, vergi dairesi müdürünün yazılı talebi üzerine defterdar tarafından alınır. Alınan karar, vergi dairesi müdürü tarafından derhal uygulanır."**
- **SAYFA 172: Sondan bir önceki paragrafta yazan "Vergi dairesi başkanlıkları" ibaresini "Defterdarlıklar" şeklinde değiştirelim ve son paragrafta yazan "vergi dairesi başkanlıklarına ve/veya" ibaresini silelim.**